

Duo Tractatus

Moneta, Giampietro

Marburg, 1628

III. An consuetudo vel statutum optandi tolli poßit per contrariam
constitutionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63048](#)

T. DE OPTIONE. CAP. VIII. 123

cum accessissent, colum. 10. vers. hanc regulam limita de
 const. & in c. inter ceteros, colum. 5. de rescript. & de pri-
 vilegio † notatur per gloss. & Doct. in c. ut privilegia, 24
 de prsvil. Ex quibus etiam colligitur & probatur com-
 munis illa limitatio ad hanc nostram conclusionem,
 quam inter ceteros tradunt Gem. & Franc. post alios, d.
 c. fin. loc. citat. ut nimirum † consuetudo hæc optandi 25
 tollatur per contrarium usum, accedente maxime con-
 tradictione, dummodo † observatus fuerit tanto tem- 26
 pore, quantum requirebatur ad inducendam consue-
 tudinem, quod etiā tradit Io. Selu. tract. de benef. 3. p. q.
 36. ad not per Innoc. in c. accendentibus, de privil. & gloss.
 in c. cum de beneficio, de praben in 6. Barbat. in c. fin. ext.
 de consuet. & alii quos refert, & sequitur Curt. d. sect. 4.
 nu. 69. & 74. & Duen. reg. 142. Ex quo duo confessim
 sequuntur; alterum est, requiri † spatium annorum 27
 quadraginta ad hanc consuetudinem tollendam, cum
 tantum temporis requiri ad eam inducendam, ubi
 præben. distinctæ sint, quoniam contra jus est, sup. cap.
 2. q. 2. concl. i. ostenderimus; atque ita † de quavis con- 28
 fuetudine, quæ contra jus sit, tenere videtur Barbat. d.
 c. fin. colum. 29. per gloss. in l. nemo temporalis. ff. de reg.
 jur. & faciunt quæ adducit Curt. d. num. 74. quicquid
 in contrarium dixerint Abb. d. c. fin. & Fel. d. c. cum ac-
 cessissent, vers. 7. limita, de constitution. voleates, suffi-
 cere decem annos. Alterum est, non sufficere † unum 29
 actum contrarium, tum quia neque ad eam induce-
 dam unicum sufficere demonstravimus, d. q. 2. concl. 3.
 tum quia ita de quavis † consuetudine contra jus indu- 30
 ita tradunt Ias. Bart. & alii, l. de quibus, ff. de legi. Abb.
 Butr. & Barb. d. c. fi. cū aliis, quos refert, & sequitur Curt.
 d. sect. 4. n. 69. nisi forte consuetudo non esset † comple- 31
 ta; nam tunc per unicum actū tolleretur, vel saltem in-
 terrumperetur, juxta ea, que post Abb. Butr. & Barb.
 d. c. fin. tradit Curt. d. sect. 4. n. 66. Fel. in c. cū accessissent,
 colum. antepen. vers. quintus casus, de constit. & Tur-
 zan. opin. 9. n. 4. Franc. Vivi. decis. Neap. 311. num. 7.
 Quæro tertio et ultimo, An consue-
 tude

tudo, vel statutum optandi tolli possit per contrariam
constitutionem?

PRIMA CONCLUSIO. Potest summus Pontifer

32 † per constitutionem tollere non modo consuetudinem, sed etiam statutum optandi. De consuetudine

33 patet, cum possit Princeps per legem suam tollere contraria consuetudinem, ita etiam, ut non valeat contraria consuetudo postea inducta, ut tradunt Abb. d.c.fi.num. 22. Butr. num. 53. Bart. &ceteri, d.l.de quibus, Alex. in l. si non speciali, num. 4. C. de testi. & alii quos referunt, & sequuntur de communi attestantes. Imol. in c. cum ab omni. n. 3. de jur. & honest. cler. Cur. d.c.fin. sect. 7. nu. 4. 5. & seqq. Turzan. opin. 99. Vivi. lib. 1. opin. 53. & Soarez. in thesaur. recept. sent. lit. C. numer. 285. De statuto etiam patet, quoniam clarum est, pol-

34 se † superiorem, & Pontificem tollere statuta particula ria inferiorum, ut in specie de statutis ecclesiarum est tex. apertus, & ibi notant omnes, in c. 1. de constit. in 6. De utroque etiam simul probatur, quia per statutum

35 † & consuetudinem optandi non potest dici acquisi tum ullum jus saltem singulis antequam casus evenia ad no. per Jas. in l. quo minus, col. 2. vers. secundo ego respondeo, ff. de flumin. quod & nos in hac specie semel

36 admonuimus, cap. 1. q. 2. Potest autem Princeps † prae judicare per constitutionem suam in acquirendis, ut inter alios tradit Ruin. consil. 7. colum. 2. conf. 9. colum. vol. 1. & alibi, prout refert, & sequitur Port. conclus. lib. 5. concl. 15. limit. 12. & Gabr. com. concl. lib. 3. de juri quas. non toll. concl. 1. imo posse in quæ sitis, maxime in beneficialibus Papam præjudicare supra ostendimus,

37 q. 1. in princip. maxime vero † ubi fit reductio ad antiquum statum, ut voluit Port. ubi supra limit. 10. post Gr. xad. conf. 1. colum. 9. vers. praterea, & secundo responderet, & Cure. Iun. conf. 1. col. 8. Gabr. ubi supr. concl. 2. nu. 28. Hic autem redimus ad jus antiquum, cum ante dispositionem d. c. fin. de consuet. in 6. nullo jure expressum optio permitteretur, imo tolli omnino videretur.

SECUNDA CONCLUSIO. Potest per statutum eccl.

clesi
sue
siæ
spec
posi
sine
reg.
Pro
bus
opt
ciu
erit
per
late
mit
ian
clesi
tit.
cor
omi
Cu
que
pat
tiba
Cu
tit.
pis
juri
do
ecc
seq
po
cle
sue
jus
fe
tu
Ex

T.
DE OPTIONE. CAP. VIII. 125

etrariam clesiae † simul, & Episcopi tolli ab ecclesia tam con- 38
suetudo quam statutum optandi. Dixi autem eccle-
siae simul, & Episcopi, cum & Capitulum in his, quæ
spectant ad statuta ecclesiæ sine Episcopo statuere non
possit, ut diximus supra cap. 2. q. 3. neque in his possit
sine Capitulo, cum de illorum interesse agatur, vulg.
reg. quod omnes tangit, de regul. jur. in 6. cum similibus.
Probatur nūc unaquæq; pars conclusionis iis rationi-
bus, quibus d. quæst. 3. ostendimus posse induci hoc jus
oprandi per statutum, quamvis versaretur præjudi-
cium Episcopi, idque magis hoc casu admittendum
erit, cum sic redeamus adjus commune, quod facile † 39
permitti debet, c. ab exordio, 35. distinct. cum aliis qua-
late congerit Fel. d. c. cum accessissent, versic. septimo li-
mita, de constitut. eo enim casu † valeret statutum et 40
iam ecclesiæ præjudiciale, ut fuse tradit Abb. in c. ec-
clesia sancta Maria, colum. penult. & ibi late Fel. eodem
tit. & in specie quod possint clerici † statuere contra 41
consuetudinem, quæ erat contra jus, patet ex cap. cum
omnes, de constitut. cum similibus, & optime ostendit
Curt. d. c. fin. sect. 3. num. 10. ob eam quoque rationem,
quod tunc redimus adjus commune. Ex quibus etiam
patet, non obstare illud, quod ex Innoc. in c. acceden-
tibus, de privileg. & Alex. consilio 5. volum. 5. tradunt
Curt. d. sect. 4. numero 80. & Petr. Raven. d. enarr. ad
tit. de consuet. sect. 5. num. 18. nimicum, non posse † E- 42
piscopum etiam cum consensu Capituli renuntiare
juriacquisito ecclesiæ per consuetudinem. Et quod
docet Bart. in l. privilegio, per illum tex. C. de sacrosan.
eccles. Abb. c. pen. in fin. de sepult. & alii quos refert, &
sequitur Curt. d. c. fin. sect. 5. numero 42. non valere dis-
positionem, per quam tollitur consuetudo utilis ec-
clesiae; responderetur enim primo, ea procedere, ubi con-
suetudo ita utilis ecclesiæ sit secundum, aut præter
jus, non autem contra jus, ut patet ex exemplis, quæ af-
feruntur per illos Doct. ita ut eam auferendo redear-
tur adjus commune, prout contingit in casu nostro.
Ex quibus etiam illud demum indubiatum remanet,

posse

126 ALEX. MONET. TRACTAT.

¶ posse statutum optandi & tolli contraria consuetudine, cum possit consuetudo derogare juri communis, quod fortius est particulari statuto, e. fin. cum ibi non ext. de consuet. multo ergo magis derogabit statuto, illudq; tollet, quod & noravit Curt. ibid. sect. 7. numero 17. post Corn. consilio 293. circa superdictum volum. I.

SOLI DEO GLORIA.

INDEX